

| 16 NOVEMBER 2017

NAM NIEUWSBRIEF

Sectie 01

Uitspraak Raad van State: 'Veiligheid staat voorop'

NAM voelt zich gesteund door de uitspraak van de Raad van State dat het mogelijk is om risico's die gepaard gaan met de gaswinning, in te schatten op basis van modelmatige berekeningen.

De Raad van State deed woensdag 15 november uitspraak in het beroep tegen het winningsbesluit van de Minister van Economische Zaken en klimaat, dat zo'n twintig partijen, waaronder NAM, instelden. NAM tekende dit beroep aan om duidelijkheid te krijgen over het veiligheidskader voor de gaswinning uit het Groningen-gasveld.

De Raad van State stelt dat de Minister opnieuw een besluit moet nemen over de gaswinning in Groningen. Het Instemmingsbesluit en Wijzigingsbesluit zijn beiden vernietigd. De Minister krijgt hiervoor een jaar de tijd. Tot die tijd ligt de gaswinning niet stil. De Raad van State heeft in de uitspraak bepaald dat NAM in de tussenliggende periode gas mag blijven winnen.

Lees de volledige reactie van NAM op de uitspraak van de Raad van State op [NAM.nl](https://nam.nl)

NAM sluit aan bij netwerk Klimaatadaptatie Noord-Nederland

Hoe kunnen we ons het beste aanpassen aan het veranderende klimaat? Nu die vraag steeds actueler wordt, verenigden ruim 30 partijen uit Noord-Nederland zich in het netwerk Klimaatadaptatie Noord-Nederland. NAM is een van de deelnemers van dit netwerk.

Tijdens de Noordelijke Klimaattop ondertekenden de betrokken overheden, kennisinstellingen, bedrijven, ingenieurbureaus, maatschappelijke- en natuurorganisaties de uitgangspunten van dit noordelijke samenwerkingsverband.

Kennis delen

Voor de versnelling van klimaatadaptatie is er behoefte aan kennis, innovatie en experimenteerruimte. De deelnemers van het netwerk Klimaatadaptatie Noord-Nederland verkennen de komende tijd gezamenlijk hoe de onderlinge samenwerking tussen de partners worden versterkt.

Mondiaal klimaatinstituut in Groningen

Daarnaast maakt het netwerk zich sterk voor het Global Centre of Excellence on Climate Adaptation. Dit mondiale klimaatinstituut is een gezamenlijk initiatief van de Verenigde Naties, Japan en Nederland en krijgt een plek in Groningen en Rotterdam. Het Global Centre zal landen, organisaties en bedrijven ondersteunen met kennis en advies op het gebied van klimaataanpassing.

Meer lezen

Lees meer op NAM.nl over het [netwerk Klimaatadaptatie Noord-Nederland](#), of lees verder op de [eigen website van het noordelijk samenwerkingsverband](#).

Presentatie duurzame projecten tijdens Klimaattop Noord-Nederland

Tijdens de Klimaattop presenteerde NAM twee belangrijke projecten: het 'Energiesysteem Ameland' en het 'GZI-re-use project'.

Ameland streeft er naar om 15 jaar voor te lopen op de energie transitie in Nederland. NAM draagt bij aan deze doelstelling door een offshore platform aan te sluiten op het elektriciteitsgrid en daarmee onze industriële CO2 footprint sterk te reduceren.

De GZI in Emmen zal eind van dit jaar buiten werking worden gesteld omdat de installatie aan het einde is van de economische levenscyclus. Gemeente Emmen, Emmtec, Energy Vally, Gasunie, NOM en NAM onderzoeken met elkaar de mogelijkheden om de bestaande infrastructuur in te zetten voor vergisting, vergassing en opwekking van waterstof. De betrokken partijen werken de plannen voor het opwekken van deze drie, verschillende duurzame energiebronnen het komende half jaar uit. Tegelijkertijd onderzoeken ze hoe zonne-energie gebruikt kan worden voor besparingen in het opwekkingsproces.

Lees meer over [NAM en de energietransitie](#) of over [het verduurzamen van Ameland](#) op NAM.nl

EPI-kennissessie inventief bevingsbestendig bouwen

Op 14 november organiseerde EPI-Kenniscentrum in Appingedam samen met de NAM Nieuwbouwregeling een kennissessie over inventief bevingsbestendig bouwen. Vier sprekers vertelden hoe zij om zijn gegaan met de uitdagingen van aardbevingsbestendig bouwen, hoe ze het contact met NAM hebben ervaren, en deelden hun tips met de geïnteresseerden.

Zowel Henk Huberts (directeur EPI-kenniscentrum) als Julia Finkielsztajn (teamleider NAM Nieuwbouwregeling) benoemde voorafgaand het belang van de kennisdeling over bevingsbestendig bouwen die met dit soort sessies gerealiseerd wordt.

Aardbevingsbestendig ontwerp

Woningcorporatie Lefier, Nijhuis Bouw en ontwikkelaar Rizoem vertelden aan de hand van een aantal projecten die ze in Groningen en Meerstad realiseren hoe ze daarbij de aardbevingsbestendigheid hebben ingepast in hun ontwerp. Gemeenschappelijke deler daarbij was het meenemen van de aardbevingsbestendigheid vanaf het programma van eisen.

Dick Janssen van Rizoem bestreed dat aardbevingsbestendige huizen niet onder architectuur gebouwd kunnen worden. "Ons project is onder architectuur gebouwd. De Nieuwbouwregeling heeft ons daar niet in beperkt."

Herijkte Nieuwbouwregeling

Alle sprekers waren tevreden met de herijking van de Nieuwbouwregeling eerder dit jaar. Van den Berg: "De herijkte regeling biedt meer duidelijkheid en daarmee ook meer houvast voor ontwikkelaars."

[Lees het volledige verhaal over deze kennissessie](#) of [lees meer over de Nieuwbouwregeling van NAM op NAM.nl](#)

Restaureren, versterken en herbestemmen Molukse Kerk

De Molukse Kerk in Appingedam is de afgelopen 9 maanden gerestaureerd en bouwkundig versterkt. Daarnaast werd er geïnvesteerd in herbestemming van het pand. "Wat is dit een prachtige plek geworden", stelde de Groningen Commissaris van de Koning, Rene Paas, vast. Hij verrichtte de officiële opening van de kerk.

"Door constant met alle partijen in overleg te blijven, is het gelukt de Molukse Kerk zoveel mogelijk onzichtbaar te versterken. Hierdoor blijft het karakter van de kerk onaangetast", lichtte Christiaan Velvis van de Stichting Oude Groninger Kerken het restauratie- en versterkingsproces toe.

Permanent gebouw

Bij de bouw van het kerk, in de jaren zestig van de vorige eeuw, ging men er van uit dat de Molukse gemeenschap terug zou keren naar Indonesië. Om die reden kreeg de Molukse gemeenschap een 'semi-permanent' kerkgebouw in Appingedam.

Paas stond hier in zijn speech uitgebreid bij stil: "Uw kracht en vertrouwen zijn in de loop der jaren danig op de proef gesteld. Maar de combinatie van restaureren, versterken en herbestemmen heeft dit kerkje tot een permanent gebouw gemaakt."

Herbestemming Cultureel Erfgoed

Het programma [Herbestemming Cultureel Erfgoed](#) is onderdeel van [Kansrijk Groningen](#) en wordt uitgevoerd door [Libau](#). Het programma wordt gefinancierd door het [NAM Leefbaarheid- en Duurzaamheidsprogramma](#).

NAM zoekt oplossing voor deel van schades Zuidlaren

Vrijdag 10 november informeerde ingenieursbureau Witteveen + Bos betrokken inwoners van Zuidlaren over de bevindingen in het afgeronde 'schadeonderzoek Zuidlaren'. De aardbeving die eind 2016 bij Zuidlaren plaatsvond, kan een deel van de schades veroorzaakt hebben, aldus de onderzoekers.

Het onderzoek

Het ingenieursbureau deed in opdracht van NAM onderzoek naar de oorzaak van de schades die na 23 december 2016 bij NAM zijn gemeld. De onderzoekers komen tot de conclusie dat alle schades een bouwkundige oorzaak hebben, zoals zetting of spanning in muren. Meerdere omgevingsfactoren kunnen een deel van de waargenomen scheuren veroorzaakt hebben.

Hoe nu verder?

Hiermee sluit Witteveen + Bos niet uit dat trillingen van de beving deze schades (deels) hebben laten ontstaan. Bij circa één-derde van de gebouwen kan de aardbeving van invloed zijn geweest op het ontstaan van de schades. In deze specifieke situatie neemt NAM verantwoordelijkheid in het bieden van een oplossing, financieel dan wel in herstel.

In het vaststellen van een voor inwoners aanvaardbare oplossing wil NAM nu afstand nemen. Een onafhankelijke commissie kan wat NAM betreft de hoogte en vorm van een juiste tegemoetkoming vaststellen. NAM zal zich vervolgens committeren aan het advies van de commissie.

[De rapportages en het volledige verhaal over dit onderzoek vindt u op NAM.nl](#)

NAM70: 'Met elkaar de toekomst vormgeven'

Zo'n driehonderd NAM-relaties woonden maandag 6 november de bijeenkomst bij in de Nieuwe Kolk in Assen, ter ere van de zeventigste verjaardag van NAM. "We kijken vandaag terug, maar vooral ook vooruit", beloofde NAM-directeur Gerald Schotman aan het begin van de dag. Dat bleek een schot in de roos.

Futuroloog Ruud Veltenaar sprak over de grote uitdagingen voor de 21e eeuw, zoals ongelijkheid, klimaatverandering, sociale innovatie en 'artificial intelligence'. Zijn vurig pleidooi schudde de aanwezigen wakker en enthousiasmeerde: "We gaan andere tijden tegemoet, maar niemand weet nog hoe het er precies uit gaat zien. Waar staat u over vijf jaar? Hoe draagt u bij aan een duurzame samenleving? U kunt helpen de toekomst te realiseren."

Energiek

's Middags gingen de genodigden zelf aan de slag. Ze brainstormden in kleine groepjes over de toekomst en benoemden daarbij duidelijke uitdagingen en kansen. "Die enorme inzet en al die input, inspireert om de weg naar de toekomst samen met u verder en versneld vorm te geven", reageerde Gerald Schotman.

Een dag later was het de beurt aan de NAM-medewerkers.

Feedback

U kunt reageren op de presentatie van Ruud Veltenaar, of deze nog een keer bekijken via de [website van Ruud Veltenaar](#) (kies de optie NAM - maandag 6 november 2017).

Steek energie in de buurt - Hardenberg

Een nieuwjaarsbarbecue voor de buurt, het organiseren van een kerstwandeling of meer speelgelegenheid in de wijk. Dit zijn slechts een paar van de in totaal 17 ideeën die werden aangemeld voor 'Steek energie in de buurt - Hardenberg'.

Deze week buigt een deskundige jury zich over de 17 voorstellen die het wonen in Hardenberg leuker en plezieriger maken. Deelnemers aan 'Steek energie in de buurt' hopen hun idee (mede) op kosten van NAM te mogen uitvoeren.

Halen en brengen

De afgelopen 70 jaar voerde NAM diverse activiteiten uit in Hardenberg, zoals gaswinning, waterinjectieleidingen, hydraulische stimulatie op een groot aantal locaties. Dit ging al die jaren altijd in goed overleg met de inwoners van Hardenberg. Daarom besloot NAM dit jaar tot een bijzonder tot gebaar: eind september startte de campagne 'Steek energie in de buurt' in Hardenberg. Met dit project brengt NAM iets terug naar de gemeente.

Prijsuitreiking

De jury maakt donderdag 30 november bekend welke ideeën kunnen rekenen op een financiële bijdrage van NAM. De prijsuitreiking vindt plaats in Hardenberg. Lees meer over dit project op de speciale website over [Energie in de buurt](#).

Feature Article

U leest het volgende in deze nieuwsbrief

U leest het volgende in deze nieuwsbrief:

- Uitspraak Raad van State: 'Veiligheid staat voorop'
- NAM sluit aan bij netwerk Klimaatadaptatie Noord-Nederland
- Presentatie duurzame projecten tijdens Klimaattop Noord-Nederland
- EPI-kennissessie inventief bevestigingsbestendig bouwen
- Restaureren, versterken en herbestemmen Molukse Kerk

- [NAM zoekt oplossing voor deel van schades Zuidlaren](#)
- [NAM70: 'Met elkaar de toekomst vormgeven'](#)
- [Steek energie in de buurt - Hardenberg](#)

BRON VAN ONZE ENERGIE

WWW.NAM.NL

[Stuur door](#) | [Abonneer](#) | [Nieuwsbrief archief](#) | [Print vriendelijke](#)